II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Μαρτίου 1992

σχετικά με τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί από την ισπανική κυβέρνηση στις Industrias Mediterráneas de la Piel SA (Imepiel)

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(92/318/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 92 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο 93, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Η εταιρεία Imepiel ιδρύθηκε το 1982 από την οικογένεια Segarra η οποία είχε την ιδιοκτησία και διαχείριση της εταιρείας μέχρι την εξαγορά της από το ισπανικό κράτος το 1976 προκειμένου να αποτραπεί η χρεωκοπία της. Κατά το χρόνο αυτό, το ισπανικό κράτος, μέσω της υπηρεσίας κτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (Patrimonio del Estado), απέκτησε το 99,94 % του κεφαλαίου, ενώ το υπόλοιπο ανήκε στην Caja de Ahorros de Valencia και στην Caja de Ahorros de Castellón.

Η εταιρεία ασχολείται με την κατασκευή και πώληση υποδημάτων από δέρματα δικής της παραγωγής (το μεγαλύτερο μέρος των οποίων χρησιμοποιείται και δεν μεταπωλείται) και από λάστιχο, καθαρά ενδιάμεσο προϊόν, το οποίο χρησιμοποιείται για την κατασκευή των πελμάτων.

Οι εγκαταστάσεις της βρίσκονται στο Vall d'Uxó, στην επαρχία της Castellón, μία πόλη 27 000 κατοίκων που κείται 45 χιλιόμετρα βόρεια της Valencia, και απέχει 26 χιλιόμετρα από το Castellón και 15 χιλιόμετρα από το Sagunto, η οποία αντιμετώπισε προσφάτως προβλήματα λόγω του εξορθολογισμού της βιομηχανίας χάλυβα. Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης εκτείνονται σε 150 000 τετραγωνικά μέτρα, εκ των οποίων τα 100 000 τετραγωνικά μέτρα αντιπροσωπεύουν τα κτίρια.

Η εταιρεία, κατά τη μεταπολεμική περίοδο, επεκτάθηκε σε διάφορες συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως η κατασκευή γαντιών και οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Μετά την εξαγορά της από κράτος, οι εν λόγω δευτερεύουσες δραστηριότητες έχουν καταργηθεί. Παρ' όλα αυτά, η εταιρεία ήταν πάντα μία από τις κυριότερες ισπανικές βιομηχανίες υποδημάτων με το μεγαλύτερο εργατικό και παραγωγικό δυναμικό σε ένα ενιαίο χώρο. Εντούτοις, μετά τον εξορθολογισμό της, έχουν γίνει περικοπές που οδήγησαν σε μείωση του εργατικού δυναμικού από 3 146 το 1976 σε 1 457 το 1988.

Σε όλο το διάστημα της κρατικής ιδιοκτησίας της, η εταιρεία παρουσίαζε, κατά κανόνα, ζημίες κάθε χρόνο. Σε όλη τη δεκαετία μέχρι το 1987, οι ζημίες αυτές ανήλθαν σε 12 700 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες και για την κάλυψή τους πραγματοποιήθηκε σειρά εισφορών κεφαλαίου. Επιπλέον, έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες κεφαλαιουχικών επενδύσεων χρηματοδοτούμενες από δημόσιους πόρους σε μία προσπάθεια εκσυγχρονισμού του εργοστασίου.

Μετά από τις συνεχείς αυτές ζημίες, ο μέτοχος της πλειοψηφίας ζήτησε την εφαρμογή προγράμματος βιωσιμότητας, στα μέσα της δεκαετίας του 1980, το οποίο προέβλεπε μείωση του παραγωγικού δυναμικού με περιορισμό των θέσεων εργασίας, εισφορές κεφαλαίου (1987: 1 400 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες, 1988: 1 929 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες), επαναδραστηριοποίηση της διεύθυνσης και επανεκτίμηση των αγορών και των προϊόντων.

II

Μέσω διαφόρων πληροφοριών που δημοσιεύθηκαν στον Τύπο το Δεκέμβριο του 1987, η Επιτροπή έλαβε γνώση του ότι οι κρατικές αρχές είχαν καταρτίσει σχέδιο διάσωσης για την εταιρεία και είχαν, σύμφωνα με πληροφορίες, προβεί σε εισφορά κεφαλαίου ύψους 1 400 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών για την κάλυψη των ζημιών εκμετάλλευσης από το 1987.

Η Επιτροπη ζήτησε, με επιστολή της 29ης Ιανουαρίου 1988, πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω εισφορά κεφαλαίου για την κάλυψη των ζημιών εκμετάλλευσης.

Σε απάντηση, η Επιτροπή έλαβε τέλεξ με ημερομηνία 20 Απριλίου 1988 εκ μέρους των ισπανικών αρχών, οι οποίες επιβεβαίωσαν ότι είχε γίνει εισφορά κεφαλαίου ύψους 1 400 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών για το 1987.

Μετά από αίτηση των ισπανικών αρχών, οργανώθηκε διμερής συνάντηση με την Επιτροπή προκειμένου να συζητηθεί η υπόθεση. Η συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουνίου 1988, οπότε δόθηκαν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία και το ιστορικό της, αλλά, το κυριότερο, οι ισπανικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι είχε γίνει περαιτέρω εισφορά κεφαλαίου 1 929 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών για το 1988.

Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, τα χρήματα αυτά επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για την αναδιάρθρωση της εταιρείας μέσω του περιορισμού των θέσεων εργασίας. Επιπλέον, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι επρόκειτο να υποβληθούν τα σχετικά έγγραφα καθώς και επίσημη κοινοποίηση της πράξης αυτής. Οι πληροφορίες που δόθηκαν κατά τη συνάντηση αυτή ήταν ανεπαρκείς προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο συμβιβάζονται αυτές οι εισφορές κεφαλαίου με τις διατάξεις των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ.

Μετά τη συνάντηση, η Επιτροπή, με επιστολή της 15ης Ιουλίου 1988, ζήτησε από τις ισπανικές αρχές να προσκομίσουν την κοινοποίηση που είχαν υποσχεθεί και τις περαιτέρω πληροφορίες μέσα σε ορισμένη προθεσμία. Σε απάντηση, η Επιτροπή έλαβε επιστολή της 27ης Ιουλίου 1988 από τις ισπανικές αρχές, που επισημοποιούσε τα περισσότερα από τα στοιχεία σχετικά με το ιστορικό της εταιρείας που είχαν προηγουμένως παρασχεθεί κατά τη συνάντηση της 9ης Ιουνίου.

Δόθηκαν γενικότερα στοιχεία για το σχέδιο βιωσιμότητας της εταιρείας, το οποίο προέβλεπε:

— εισφορές κεφαλαίου ύψους 1 400 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών το 1987 και 1 929 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών το 1988,

— διαχειριστική στρατηγική για να καταστεί η εταιρεία κερδοφόρα σε σύντομο χρονικό διάστημα,

— έρευνα προϊόντος και αγοράς,

— κεφαλαιουχικές επενδύσεις για τη βελτίωση του εργοστασίου και των μηχανημάτων.

Στο σχέδιο αυτό δεν δίδονται ειδικότερες λεπτομέρειες ή αριθμητικά στοιχεία παρόλο που η Επιτροπή είχε λάβει υποσχέσεις ως προς την παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών μέχρι το Νοέμβριο του 1988.

Στις 16 Νοεμβρίου 1988, πραγματοποιήθηκε μία ακόμη διμερής συνάντηση μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών. Στη συνάντηση αυτή συζητήθηκε και πάλι, σε γενικές γραμμές, η ανάγκη της εταιρείας να διαθέτει περισσότερα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση προγράμματος περιορισμού των θέσεων εργασίας (οι απώλειες θέσεων εργασίας θα είχαν ως εξής: 1989: 251, 1990: 275, 1991: 273), για την πραγματοποίηση σχεδίου αναδιάρθρωσης και για επενδύσεις που θα ανέρχονταν για το 1989 σε 470 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες και για το 1990 σε 100 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες. Το σχέδιο αυτό, όπως καταρτίστηκε, προέβλεπε μειώσεις δαπανών και παραγωγής, διαφοροποίηση των προϊόντων, αύξηση τιμών πώλησης και αύξηση παραγωγικότητας. Μακροπρόθεσμα, όλα αυτά θα δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις για ιδιωτικοποίηση της εταιρείας.

Όπως και στην προηγούμενη συνάντηση, δεν υπήρχαν στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να κρίνει η Επιτροπή κατά πόσο οι εισφορές κεφαλαίου συμβιβάζονται με τα άρθρα 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ.

Με επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 1988, η Επιτροπή ενημέρωσε τις ισπανικές αρχές για την κίνηση της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με τα 3 329 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες που ήταν η εισφορά του ισπανικού κράτους στην Imepiel. Με την επιστολή αυτή ζητήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν σχόλια, και η εν λόγω επιστολή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*(1).

Οι ισπανικές αρχές απάντησαν στην επιστολή της Επιτροπής στις 25 Ιανουαρίου 1989, ζητώντας να εξετασθούν τα χρήματα που δόθηκαν στην Imepiel (συνολικά 6 029 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες· για το 1987, 2 600 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες και για το 1988, 1 929 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες) στα πλαίσια τριετούς σχεδίου ανάκαμψης το οποίο θα κατέληγε σε ιδιωτικοποίηση της εταιρείας.

Το σχέδιο ανάκαμψης είχε τους ακόλουθους στόχους:

— αποκατάσταση της αποδοτικότητας της επιχείρησης μέσα σε προθεσμία τριετή,

— μείωση της παραγωγικής ικανότητας: υποδήματα από 3,2 εκατομμύρια ζεύγη το χρόνο σε 1,74 εκατομμύρια ζεύγη, δέρματα από 20 χιλιάδες τετραγωνικοί πόδες το χρόνο σε 14,1 εκατομμύρια τετραγωνικούς πόδες και διακοπή λειτουργίας του τμήματος παραγωγής ελαστικών,

— αποκέντρωση της οργάνωσης της εταιρείας,

— εξορθολογισμό των βιομηχανικών εγκαταστάσεων με πώληση του πλεονάζοντος χώρου,

— αύξηση των πωλήσεων των προϊόντων της επιχείρησης και προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων,

— αποφυγή των εργασιακών διαφορών με διεξοδικές διαπραγματεύσεις,

— μείωση του εργατικού δυναμικού από 1 457 σε 627.

Το σχέδιο απέτυχε σε πολλά σημεία. Η επιχείρηση δεν πραγματοποίησε κέρδη ούτε το 1988 ούτε το 1989. Επιπλέον, σύμφωνα με τα επόμενα σχέδια, φαίνεται ότι δεν πρόκειται να πραγματοποιήσει κέρδη πριν από το 1993. Η προβλεπόμενη μείωση της παραγωγικής ικανότητας μπορεί να επιτεύχθηκε, αλλά η παραγωγή υποδημάτων ήταν 2 εκατομμύρια ζεύγη το 1987 και 2 εκατομμύρια ζεύγη το 1988. Στα επόμενα σχέδια, η παραγωγή υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ζεύγη για το 1990 και 1991 και τα 3 εκατομμύρια για το 1992.

(1) ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1989, σ. 7.

Κατόπιν αυτού, στις 20 Φεβρουαρίου 1989 η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές. Συγκεκριμένα, ζητήθηκαν λεπτομερή στοιχεία για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν, τις σχεδιαζόμενες ενισχύσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και τις προβλέψεις κερδών ή ζημιών, καθώς και στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της περιοχής όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της Imepiel, για τις επενδύσεις και την ιδιωτικοποίησή της.

Με την επιστολή της 17ης Μαρτίου 1989, η Επιτροπή έλαβε λεπτομερή στοιχεία για την προταθείσα προσφορά εξαγοράς της εταιρείας από έναν όμιλο ισπανών επιχειρηματιών.

Κατ' ουσία, προσφέρθηκαν να εξαγοράσουν την εταιρεία, εφόσον το κράτος ήταν διατεθειμένο να καταβάλει τα ακόλουθα ποσά:

— σχετικά με τις ζημίες των πρώτων τριών ετών λειτουργίας μετά την εξαγορά, 3 358 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— για επενδύσεις 1 655 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— για περιορισμό των θέσεων 11 179 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— ένα ποσό που αντιστοιχεί στις καθαρές τρέχουσες υποχρεώσεις.

Οι ισπανικές αρχές απάντησαν στο αίτημα της Επιτροπής με επιστολή της 5ης Απριλίου 1989, στην οποία αναφέρεται ότι το ισπανικό κράτος πιστεύει ότι η εταιρεία αντιμετωπίζει τις ακόλουθες ανάγκες:

— εισφορές κεφαλαίου (μεταξύ 1986 και 1991): 12 835 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— ταμειακά ελλείμματα της εταιρείας (μεταξύ 1989 και 1993): 4 478 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— ζημίες της εταιρείας (μεταξύ 1989 και 1993): 61 988 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— επενδυτικές ανάγκες για την εταιρεία (μεταξύ 1989 και 1993): 1 006 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες.

Οι ισπανικές αρχές κατέληγαν ότι εξακολουθούν να έχουν την πρόθεση να ιδιωτικοποιήσουν την εταιρεία.

Με επιστολή της 18ης Απριλίου 1989, η Επιτροπή έλαβε λεπτομερή στοιχεία για νέα προσφορά που υπέβαλαν οι ιδιώτες επιχειρηματίες, ζητώντας την καταβολή ποσού που ανερχόταν σε 17 305 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες (σε αντίθεση με τις 16 232 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες της προηγούμενης προσφοράς τους).

Μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 1989, τόσο οι ισπανικές αρχές όσο και η Επιτροπή μελέτησαν τα σχέδια των αγοραστών για την εταιρεία και αντάλλαξαν απόψεις επί του θέματος καθώς και σε σχέση με τη δημιουργία του Vall d'Uxó ως ειδικής περιοχής επενδύσεων.

Η Επιτροπή έλαβε τέλεξ με ημερομηνία 9 Νοεμβρίου 1989 από την ισπανική κυβέρνηση το οποίο ανέφερε ότι υπήρχαν δυσκολίες όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση της Imepiel.

Εν συνεχεία, η Επιτροπή έλαβε επιστολή στις 19 Δεκεμβρίου 1989 που επιβεβαίωνε τη διακοπή των διαπραγματεύσεων ιδιωτικοποίησης και την πρόθεση των ισπανικών αρχών να εκτελέσουν το σχέδιο βιωσιμότητας που υποβλήθηκε στην Επιτροπή τον Ιανουάριο του 1989.

Κατόπιν της επιστολής αυτής, η Επιτροπή έστειλε τέλεξ, στις 11 Ιανουαρίου 1990, ζητώντας εκ νέου ενημέρωση από τις ισπανικές αρχές.

Με επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 1990, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν ενημερωμένα οικονομικά στοιχεία σχετικά με την Imepiel όσον αφορά το ιστορικό της και τις προβλέψεις. Το κυριότερο, υπέβαλαν λεπτομερή στοιχεία για τους όρους της προτεινόμενης ιδιωτικοποίησης της εταιρείας καθώς και σχετικά με την αξία εκκαθάρισής της. Οι όροι πώλησης της συμφωνίας επιβεβαιώθηκαν με επιστολή της 1ης Φεβρουαρίου 1990 που περιελάμβανε αντίγραφο της συμφωνίας πώλησης και εξαγοράς με ημερομηνία 10 Ιανουαρίου 1990.

Σε γενικές γραμμές, οι όροι πώλησης είχαν ως εξής:

— ο αγοραστής ήταν μία εταιρεία (Circulo de Financiación y Gestión SA), με μετοχικό κεφάλαιο 2 500 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες, το οποίο ήταν καταβεβλημένο κατά 25 % . Το υπόλοιπο επρόκειτο να καταβληθεί μέσα σε τρία χρόνια. Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι ο αγοραστής είχε ανεπαρκή κεφαλαιοποίηση και ότι αυτό θα είχε συνέπειες στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του σχεδίου,

— η τιμή αγοράς ήταν 100 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— ο αγοραστής θα διατηρούσε την κυριότητα της Imepiel επί τρία χρόνια, αλλά δεν είχε το δικαίωμα να μεταβάλει, κατά το διάστημα αυτό, το μετοχικό του κεφάλαιο, ούτε το κεφάλαιο της Imepiel, παρά μόνο κατόπιν αδείας του κράτους,

— ο πωλητής θα προέβαινε, κατά την πώληση, σε εισφορά κεφαλαίου 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών προκειμένου να χρησιμοποιηθεί αυτό για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης της εταιρείας, την αναδιάρθρωση του εργατικού δυναμικού και την πραγματοποίηση καταλλήλων επενδύσεων σε εξοπλισμό.

Με την ίδια επιστολή, ο αγοραστής υπέβαλε στην Επιτροπή χρηματοοικονομικό σχέδιο, το οποίο στη συνέχεια αναθεωρήθηκε (για την τρίτη και τέταρτη χρήση), με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 1990.

Συνοπτικά, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του σχεδίου αυτού, μαζί με τα πραγματικά δεδομένα για το 1988 και το 1994 έχουν ως εξής:

Έτος	Προϊόν	Όγκος πωλήσεων	Αξία πωλήσεων (1)	Αποτέλεσμα (1)	Επένδυση (1)
1989	Υποδήματα	1 250 (2)			
	Δέρματα	8 600 (3)			
			5 481	(2 309)	?
1994	Υποδήματα	3 445 (2)	7 471		
	Δέρματα	15 500 (3)	4 286	446	164

(1) Εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες.
(2) Χιλιάδες ζεύγη.
(3) Χιλιάδες τετραγωνικών ποδών.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές ότι οι στόχοι των αγοραστών είναι φιλόδοξοι. Δεδομένου του ιστορικού της εταιρείας και της έλλειψης οιωνδήποτε συγκεκριμένων προϋποθέσεων προς υποστήριξη αυτών των προβλέψεων, δεν υπάρχει σταθερή βάση για την πραγματοποίησή τους. Το κυριότερο, ο αγοραστής προτίθεται να αυξήσει τον όγκο του, και το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια την αύξηση της πίεσης στην αγορά.

Στις 26 Ιανουαρίου 1990 πραγματοποιήθηκε διμερής συνάντηση μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών. Στη συνάντηση αυτή, οι υπηρεσίες της Επιτροπής τόνισαν το γεγονός ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν είναι αποδεκτό, δεδομένου ότι αυξάνεται ο όγκος των πωλήσεων. Η ισπανική πλευρά δήλωσε ως βάση των συγκρίσεων πρέπει να ληφθεί το έτος 1986, οπότε πωλήθηκαν 3 εκατομμύρια ζεύγη, και όχι το 1989. Επιπλέον, οι αρχές διαβεβαίωσαν ότι οι πωλήσεις των 3 εκατομμυρίων ζευγών συνιστούν σημείο ισορροπίας όπου δεν υπάρχουν κέρδη και ζημίες ακόμη και με εργατικό δυναμικό 770 ατόμων. Επίσης, έγινε δεκτό ότι υπήρξαν αρκετές προσφορές για την Imepiel, αλλά η περισσότερη κατάλληλη ήταν αυτή που έγινε δεκτή.

Η Imepiel ιδιωτικοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1990.

Συνεπεία της ιδιωτικοποίησης, η Επιτροπή επεξέτεινε τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ και στα ακόλουθα ποσά ενισχύσεων:

— εισφορές κεφαλαίου: 1986: 1 500 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες, 1987: 1 200 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— κατά την ιδιωτικοποίηση: 8 500 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες,

— ειδική τιμή που προέκυψε κατά την ιδιωτικοποίηση: 3 900 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες.

Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στις ισπανικές αρχές με επιστολή της 3ης Αυγούστου 1990 και εν συνεχεία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*[1].

Με επιστολή της 11ης Οκτωβρίου 1990, οι ισπανικές αρχές απάντησαν εκθέτοντας τις αντιρρήσεις τους στην επέκταση της διαδικασίας.

III

Με την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τις διαδικασίες του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, που κοινοποιήθηκαν στην ισπανική κυβέρνηση με επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 1988, οι ισπανικές αρχές κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και να παράσχουν τα απαιτούμενα λεπτομερή στοιχεία καθώς και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία θεωρούν σχετική προκειμένου να εκτιμήσει η Επιτροπή το αποδεκτό της ενίσχυσης.

Τα υπόλοιπα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι ενημερώθηκαν για την απόφαση της Επιτροπής με δημοσίευση της επιστολής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, στις 3 Φεβρουαρίου 1989.

Η ισπανική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 25ης Ιανουαρίου 1989 και, μετά τις ερωτήσεις που υπέβαλε η Επιτροπή, παρέσχε περαιτέρω πληροφορίες με επιστολή της 5ης Απριλίου 1989.

Καταρχάς, η κυβέρνηση θεωρούσε ότι η χορηγηθείσα ενίσχυση συμβιβάζεται με τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Κατά δεύτερον, η κυβέρνηση πίστευε ότι η ενίσχυση πρέπει να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια του προγράμματος ιδιωτικοποίησης, του σχεδίου ανάκαμψης και των μέτρων που απαιτούνται για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

Όπως φαίνεται, είχαν γίνει προσπάθειες για ιδιωτικοποίηση της εταιρείας οι οποίες είχαν αποτύχει λόγω της αδυναμίας των αγοραστών να παράσχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις. Το σχέδιο ανάκαμψης επρόκειτο να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με μέτρα για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, και κατά συνέπεια, η ενίσχυση θα μπορούσε να είναι δικαιολογημένη.

Η ισπανική κυβέρνηση υποστήριξε ότι η ενίσχυση συνδέεται με την αναδιάρθρωση της εταιρείας και ήταν κατά κύριο λόγο βραχυπρόθεσμη, παρόλο που υπήρχε το ενδεχόμενο να χρειασθούν μεσοπρόθεσμοι πόροι. Η ενίσχυση ήταν ανάλογη με το πρόβλημα για τη λύση του οποίου προοριζόταν, και, κατά συνέπεια, δεν θα υπήρχε στρέβλωση του ανταγωνισμού στον τομέα της υποδηματοποιίας. Τα προβλήματα του κλάδου και η ανεργία δεν επρόκειτο να μεταβιβασθούν στα άλλα κράτη μέλη, δεδομένου ότι οι εξαγωγές της εταιρείας εντός της Κοινότητας ανέρχονταν μόνο σε 706 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες το 1988 (10,92 % του κύκλου εργασιών) και αναμενόταν να μειωθούν: κατά συνέπεια, η διατήρηση της εταιρείας θα βοηθούσε την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στην Κοινότητα. Εάν αποφασιζόταν η εγκατάλειψη της εταιρείας, το κενό θα κάλυπταν οι τρίτες χώρες.

Η ισπανική κυβέρνηση υπογράμμισε επίσης τις διατάξεις της συνθήκης σχετικά με την ένταξη της Ισπανίας στην Κοινότητα σε συνδυασμό με τα άρθρα 92 και 93.

Συνοπτικά, οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να πωλήσουν την εταιρεία και την αναγκαιότητα σχεδίου αναδιάρθρωσης για το σκοπό αυτό, με την ελάχιστη δυνατή στρέβλωση της τοπικής οικονομίας.

Στα πλαίσια της διαδικασίας, άλλα κράτη μέλη υπέβαλαν παρατηρήσεις για τις εισφορές κεφαλαίου, συγκεκριμένα δε:

— η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου συμμερίστηκε την άποψη της Επιτροπής σχετικά με το ασυμβίβαστο των ενισχύσεων,

— η δανική, γερμανική, πορτογαλική και ιταλική κυβέρνηση υποστήριξαν επίσης τη θέση της Επιτροπής.

Η επέκταση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ προκειμένου να καλυφθούν οι άλλες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην εταιρεία, μαζί με τις ενισχύσεις για την ιδιωτικοποίηση, κοινοποιήθηκε με

[1] ΕΕ αριθ. C 320 της 20. 12. 1990, σ. 18.

επιστολή της 3ης Αυγούστου 1990 στην ισπανική κυβέρνηση και δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις 20 Δεκεμβρίου 1990, καλώντας για υποβολή σχολίων τα άλλα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους τρίτους. Η ισπανική κυβέρνηση απάντησε με επιστολή της 11ης Οκτωβρίου 1990.

Πρώτον οι ισπανικές αρχές διαφώνησαν με το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή, ότι δηλαδή οι ενισχύσεις του 1986 και 1987 (3 700 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες) και οι ενισχύσεις για την ιδιωτικοποίηση ύψους 3 900 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών αποτελούν ενισχύσεις για τις οποίες δεν προβλέπεται εξαίρεση. Αυτό βασιζόταν στο γεγονός ότι, κατά τη γνώμη της Ισπανίας, η χορηγηθείσα ενίσχυση ήταν σύμφωνη με τους κοινοτικούς κανόνες, δεδομένου ότι αποσκοπούσε στην παύση της κυβερνητικής χρηματοδότησης εξασφαλίζοντας συγχρόνως τη βιωσιμότητα της εταιρείας και την οικονομική ανάπτυξη μιας λιγότερο ευνοημένης περιοχής. Η άποψη αυτή ενισχυόταν από το γεγονός ότι πολλά από τα προβλήματα της Imepiel προέκυψαν από τη βιομηχανική πολιτική που υπήρχε πριν από την ένταξη.

Η ισπανική κυβέρνηση δεν θώρούσε ότι η πώληση συνεπάγεται ενίσχυση δεδομένου ότι, κατά τη γνώμη της, η αξία της εταιρείας κατά την πώληση δεν έπρεπε να υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών εσόδων. Αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι η Imepiel πωλήθηκε στον υποβάλλοντα την υψηλότερη προσφορά.

Επιπλέον, στην απάντηση εξετάζονται τα σχέδια του αγοραστή για την εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων και της αναδιάρθρωσης του εργατικού και του παραγωγικού δυναμικού. Το παραγωγικό δυναμικό θα περιοριστεί και, κατά συνέπεια, η συμπεριφορά της εταιρείας θα έχει μικρότερες επιπτώσεις στην αγορά.

Επιπλέον, τονίστηκαν οι κοινωνικές πτυχές του προβλήματος: η εταιρεία βρίσκεται σε μια πόλη 27 000 κατοίκων όπου οι 2 000 είναι άνεργοι. Η λύση της εταιρείας θα ήταν δαπανηρή όχι μόνο λόγω των αποζημιώσεων για τις απολύσεις αλλά και λόγω της συνεχιζόμενης ανεργίας και των δαπανών επανεκπαίδευσης. Κατ' ουσία, οι ισπανικές αρχές θεώρησαν αυτό αποτελεί εξαιρετική περίπτωση και πίστευαν ότι όλες οι χορηγηθείσες ενισχύσεις ήσαν σύμφωνες με τη συνθήκη.

Μετά τη δημοσίευση της επιστολής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, παρελήφθη απάντηση εκ μέρους της British Footwear Manufacrurers Federation, που εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία τόνιζε ότι οι ισπανικές εισαγωγές υποδημάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν και ότι τα υποδήματα αυτά είναι ανταγωνιστικά στο τμήμα εκείνο της αγοράς όπου ο ανταγωνισμός γίνεται με βάση την τιμή και όχι την ποιότητα. Κατά συνέπεια, κάθε κρατική ενίσχυση που παρέχει στον παραγωγό την ικανότητα να μειώσει τις τιμές πωλήσεών του θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Στις 18 Μαρτίου 1991 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ υπαλλήλων της Επιτροπής και εκπροσώπων του Patrimonio προκειμένου να εξετασθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Imepiel.

Τα κύρια σημεία που έθιξε η Επιτροπή αφορούσαν την ανάγκη για το σχέδιο ανάκαμψης:

— να προβλέπει μείωση του παραγωγικού δυναμικού, του μεριδίου πωλήσεων και αγοράς,

— να εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα της εταιρείας,

— να μην περιέχει ενισχύσεις που υπερβαίνουν τις ελάχιστες αναγκαίες απαιτήσεις.

Επιπλέον, οι υπάλληλοι της Επιτροπής τόνισαν ότι, λόγω των όρων που συνοδεύουν τη σύμβαση πώλησης, η προσφορά για την Imepiel δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ανοικτή και άνευ όρων και ότι, επιπλέον, η εταιρεία είχε δεχθεί εισφορές κεφαλαίου οι οποίες της επέτρεψαν να εξακολουθήσει τη λειτουργία της για μακρό χρονικό διάστημα σε τεχνητά διατηρούμενο επίπεδο.

Στην ίδια συνάντηση, οι εκπρόσωποι του Patrimonio υπενθύμισαν στην Επιτροπή ότι η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Imepiel αποτελεί συνέπεια της βιομηχανικής πολιτικής που ακολουθείτο πριν από την ένταξη και επανέλαβαν τα σχόλια που είχαν ήδη διατυπώσει μετά την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΟΚ. Επιπλέον, διαβεβαίωσαν ότι κάθε μείωση του παραγωγικού δυναμικού ή του μεριδίου αγοράς της εταιρείας θα υπέσκαπτε τη βιωσιμότητά της.

Τα πρακτικά της συνάντησης αυτής κοινοποιήθηκαν στις ισπανικές αρχές στις 18 Απριλίου 1991, μαζί με λεπτομερή κατάλογο πληροφοριών που έπρεπε να δοθούν, προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί άλλες πληροφορίες.

IV

Κατά την εξέταση των εισφορών κεφαλαίου του «Patrimonio del Estado» προς την Imepiel μεταξύ 1986 και 1989 και κατά το χρόνο της ιδιωτικοποίησής της, καθώς και των άλλων όρων της σύμβασης πώλησης με την Circulo de Financiación y Gestion SA, η Επιτροπή έλεγξε σε ποιο βαθμό οι κρατικές αυτές παρεμβάσεις περιλαμβάνουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το «Patrimonio del Estado» είναι μια γενική διεύθυνση που υπάγεται στο ισπανικό Υπουργείο Οικονομικών. Οι χρηματοδοτικές του ανάγκες καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το κράτος βάσει κονδυλίων του προϋπολογισμού. Συνεπώς, οι χρηματοδοτικοί πόροι του «Patrimonio del Estado» πρέπει να θεωρηθούν ως κρατικοί πόροι και, ως εκ τούτου, οι εισφορές κεφαλαίου προς την Imepiel αποτελούν κρατικές παρεμβάσεις.

Η παροχή δημοσίων πόρων σε εταιρείες υπό μορφή εισφορών κεφαλαίου μπορεί να περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, εάν οι πόροι αυτοί δεν παρέχονται υπό συνθήκες οι οποίες δεν είναι αποδεκτές για έναν επενδυτή ο οποίος ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες οικονομίας αγοράς. Αυτό συμβαίνει εφόσον η χρηματοοικονομική θέση μιας εταιρείας, και ιδιαίτερα η διάρθρωση και ο όγκος του χρέους της, είναι τέτοια ώστε δεν μπορεί να αναμένεται συνήθης απόδοση — σε μερίσματα ή κεφαλαιακά κέρδη — μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την επένδυση κεφαλαίου ή εφόσον, λόγω των ανεπαρκών ταμειακών διαθεσίμων της ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, η εταιρεία δεν είναι σε θέση να συγκεντρώσει στην αγορά τα κεφάλαια που απαιτούνται για ένα επενδυτικό πρόγραμμα. Η θέση αυτή γνωστοποιήθηκε από την Επιτροπή με επιστολή της προς τα κράτη μέλη στις 17 Σεπτεμβρίου 1984 που αφορούσε την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ στις συμμετοχές του δημοσίου στο κεφάλαιο εταιρειών. Σχετικά, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι πρόσφατα, στην ανακοίνωση της 24ης Ιουλίου 1991 σχετικά με την καθιέρωση νέου συστήματος υποβολής εκθέσεων για την εξακρίβωση ενισχύσεων στις χρηματικές ροές μεταξύ δημοσίων αρχών και εταιρειών του δημοσίου, η Επιτροπή υπενθύμισε στα κράτη μέλη τις αρχές που θα εφαρμόζει προκειμένου να καθορίζει εάν υπάρχει ενίσχυση στις εν λόγω κρατικές παρεμβάσεις (βλέπε μέρος III της ανακοίνωσης).

Επιπλέον, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διασαφήνισε την εφαρμογή του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με τις συμμετοχές του Δημοσίου στο κεφάλαιο εταιρειών [βλέπε απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 1984 στην υπόθεση 323/82, Intermills (1) και αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1986 στις υποθέσεις 234/84, Meura (2) και 40/85, Boch (3)]. Το Δικαστήριο έχει επίσης προβεί σε διάκριση μεταξύ των ενεργειών της πλειοψηφίας όσον αφορά την εισφορά κεφαλαίου [βλέπε αποφάσεις της 21ης Μαρτίου 1991 στις υποθέσεις 305/89, Alfa Romeo (4) και 303/88, Lanerossi (5)]. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσο μια εισφορά κεφαλαίου αποτελεί κρατική ενίσχυση, το Δικαστήριο υποστήριξε ότι είναι ανάγκη να διαπιστωθεί εάν η εν λόγω εταιρεία θα μπορούσε να είχε επιτύχει χρηματοδότηση από την ιδιωτική αγορά κεφαλαίου. Εφόσον υπάρχουν στοιχεία ότι ο ενισχυόμενος δεν θα μπορούσε να επιβιώσει χωρίς δημόσιους πόρους, επειδή δεν θα μπορούσε να συγκεντρώσει τα απαιτούμενα κεφάλαια στην ελεύθερη αγορά από ιδιώτη επενδυτή, θα πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εν λόγω εισφορά αποτελεί κρατική ενίσχυση.

Το 1986, όταν η «Patrimonio del Estato» προέβη στην πρώτη εισφορά κεφαλαίου μετά την ένταξη, η Imepiel είχε συνολικές ζημίες κατά τα προηγούμενα δέκα χρόνια, και το κράτος είχε ήδη υποχρεωθεί να προβεί επανειλημμένα σε αναδιάρθρωση του κεφαλαίου της εταιρείας προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνέχιση των δραστηριοτήτων της. Δεδομένου ότι όλη αυτή η επένδυση δεν κατέληξε σε απόδοση κεφαλαίου, δεν είναι πιθανό ότι ένας επενδυτής σε οικονομία αγοράς, συνεκτιμώντας τα προβλεπόμενα κέρδη και χωρίς να λάβει υπόψη του οποιοδήποτε κοινωνικό, περιφερειακό ή κλαδικό παράγοντα, θα είχε προβεί σε διαδοχικές εισφορές κεφαλαίου στην Imepiel ύψους 6 029 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών μεταξύ 1986 και 1988.

Πρέπει επίσης να εξεταστεί εάν η αποδοχή εκ μέρους του κράτους μιας ονομαστικής τιμής πώλησης για την Imepiel που ανέρχεται σε 100 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες θεωρείται κρατική ενίσχυση. Η διαδικασία πώλησης της εταιρείας διεξήχθη υπό συνθήκες ελεύθερης αγοράς, με σχετική ανακοίνωση μέσω διαφόρων διεθνών τραπεζών και ανάλογων οργανισμών. Οι λεπτομέρειες οι σχετικές με τις διάφορες προσφορές κοινοποιήθηκαν από τις ισπανικές αρχές στην Επιτροπή και δείχνουν ότι το καθαρό κόστος για το ισπανικό κράτος (δηλαδή η εισφορά κεφαλαίου μείον την τιμή αγοράς) όσον αφορά τον επιλεγέντα αγοραστή ήταν το χαμηλότερο.

Επιπλέον, το γεγονός ότι η εταιρεία δεν είχε κέρδη κατά τα τελευταία χρόνια και ότι τα σχέδιά της για το μέλλον δείχνουν ότι θα υπάρξουν πολλά έτη με ζημίες σημαίνει ότι η τιμή της η ελάχιστη δυνατή. Θα πρέπει οπωσδήποτε να επισημανθεί ότι οι λογαριασμοί της εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 1989 έδειχναν ότι είχε καθαρές υποχρεώσεις 135 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες και ότι επομένως η αξία της ήταν πολύ μικρή.

Κατά συνέπεια, για τους λόγους αυτούς και δεδομένου ότι η σύμβαση πώλησης προβλέπει ότι ο αγοραστής θα διατηρήσει την επένδυσή του επί τρία χρόνια ακόμα, θεωρείται ότι μπορεί να γίνει δεκτή η τιμή πώλησης των 100 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών.

Η πώληση πραγματοποιήθηκε υπό την προϋπόθεση ότι το ισπανικό κράτος θα προέβαινε σε εισφορά κεφαλαίου 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών, η οποία ήταν αναγκαία για την προσέλκυση αγοραστή της εταιρείας. Προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει κρατική ενίσχυση σ' αυτή την εισφορά κεφαλαίου, πρέπει να ελεγχθεί εάν το κράτος ενήργησε ορθολογικά σαν επενδυτής σε μία οικονομία αγοράς. Ένας τέτοιος επενδυτής που έχει την πρόθεση να μεγιστοποιήσει την αποδοτικότητα της επένδυσής του θα προέβαινε σε εισφορά κεφαλαίου μόνον εφόσον, αργότερα, η ενέργεια αυτή θα απέβαινε επωφελής γι' αυτόν από οικονομική άποψη, λαμβάνοντας υπόψη την πώληση σαν σύνολο. Εντούτοις, η απόδοση της εισφοράς κεφαλαίου περιοριζόταν στα πλαίσια της σύμβασης πώλησης σε 100 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες, το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκής απόδοση για την επένδυση.

Κατά την επέκταση της διαδικασίας του άρθρου 92 παράγραφος 2, θεωρήθηκε ότι στην τιμή πώλησης υπάρχει στοιχείο ενίσχυσης, δεδομένου ότι ο αγοραστής εκτιμούσε ότι η αξία της Imepiel ήταν 4 000 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες κατόπιν της κρατικής εισφοράς κεφαλαίου των 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών συμβιβάζεται με τη συνθήκη. Μετά από νέα εξέταση πιστεύεται ότι η τιμή πώλησης δεν περιλαμβάνει πρόσθετα στοιχεία ενίσχυσης.

(1) Συλλογή ΔΕΚ. 1984, σ. 3809.
(2) Συλλογή ΔΕΚ. 1986, σ. 2263.
(3) Συλλογή ΔΕΚ. 1986, σ. 2321.
(4) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.
(5) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

Οι ισπανικές αρχές προσέφεραν μια τιμή εκκαθάρισης για την Imepiel στις 31 Οκτωβρίου 1989, που ανερχόταν σε μείον 1 436 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες. Επιπλέον, ισχυρίστηκαν ότι θα έπρεπε να αντιμετωπισθούν οι δαπάνες περιορισμού των θέσεων εργασίας ύψους 5,5 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών ανά εργαζόμενο, που ανέρχονταν συνολικά σε 7 909 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες. Ισχυρίστηκαν ότι αυτό το ποσό των 9 345 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών υπερέβαινε την εισφορά κεφαλαίου κατά την ιδιωτικοποίηση και ότι, συνεπώς, το κράτος είχε λάβει ορθή από οικονομική άποψη απόφαση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, αντίθετα προς τις παρατηρήσεις των ισπανικών αρχών, η επιλογή για την εκκαθάριση της Imepiel δεν φαίνεται περισσότερο δαπανηρή για το κράτος από την λύση που προτιμήθηκε για πώληση της εταιρείας υπό τους συμφωνηθέντες όρους. Το κράτος, ως ιδιοκτήτης της εταιρείας, δεν θα έπρεπε να υποχρεωθεί να καλύψει τη διαφορά ανάμεσα στο προϊόν της ρευστοποίησης του ενεργητικού και στο παθητικό που προκύπτει από την εκκαθάριση της Imepiel, δεδομένου ότι η ευθύνη μαις τέτοιας μορφής εταιρείας περιορίζεται στην εξόφληση των χρεών της του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία ρευστοποίησης του ενεργητικού της και, υπό κανονικές συνθήκες, ο ιδιοκτήτης της εταιρείας δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε ευθύνη για περαιτέρω ελλείμματα.

Αξίζει να τονισθεί ότι σε μια ανάλυση του κόστους ρευστοποίησης μιας εταιρείας, το κράτος πρέπει να διαχωρίζει τις ιδιότητές του ως ιδιοκτήτη/μετόχου της εταιρείας και ως υπεύθυνου για την καταβολή των επιδομάτων ανεργίας/κοινωνικής ασφάλισης.

Κατά την εκτίμηση της συμπεριφοράς του κράτους σε σχέση με τη συμπεριφορά ενός επενδυτή σε οικονομία αγοράς, η Επιτροπή, σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θεσπισθεί από το Δικαστήριο στην απόφασή του στην υπόθεση 234/84, Meura, δεν μπορεί να λάβει υπόψη τις δαπάνες που θα ανελάμβανε το κράτος λόγω της θέσης του ως εγγυητή των στόχων μιας γενικότερης οικονομικής, κοινωνικής και βιομηχανικής πολιτικής, όπως τα επιδόματα ανεργίας ή οι επενδυτικές επιδοτήσεις για περιφερειακή εκβιομηχάνιση, κ.λπ. Εάν η Επιτροπή λάμβανε υπόψη της τις δαπάνες αυτές, αυτό θα σήμαινε ότι παρέχει στα κράτη μέλη την εξουσία να διασώζουν προβληματικές επιχειρήσεις για λόγους καθαρά εθνικού συμφέροντος. Η κατάσταση αυτή, η οποία θα δημιουργούσε σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού αντίθετες προς το κοινό συμφέρον, θα ερχόταν σε αντίφαση με τις αρχές της συνθήκης που παρέχουν στην Επιτροπή την εξουσία να κρίνει κατά πόσο συμβιβάζεται η κρατική συνδρομή στα πλαίσια της Κοινότητας ως συνόλου και όχι στα πλαίσια μεμονωμένου κράτους μέλους.

Εν κατακλείδι, και μετά από εμπεριστατωμένη εξέταση, η Επιτροπή συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Imepiel αποτελείται από 6 029 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες που αντιστοιχούν στις εισφορές κεφαλαίου από το «Patrimonio del Estato» κατά το διάστημα 1986 έως 1988 και από την ενίσχυση 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών που προκύπτει από την τελευταία εισφορά κεφαλαίου εκ μέρους του «Patrimonio del Estato» πριν από την ιδιωτικοποίηση της εταιρείας· όλα αυτά τα ποσά ενίσχυσαν τεχνητά την χρηματοοικονομική θέση της Imepiel.

Η ενίσχυση αυτή στην Imepiel επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Πράγματι, εφόσον η χρηματοδοτική ενίσχυση από το κράτος ενισχύει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων σε σύγκριση με άλλες οι οποίες ανταγωνίζονται τις πρώτες εντός της Κοινότητας, πρέπει να θεωρηθεί ότι επηρεάζει αυτές τις άλλες επιχειρήσεις [απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980 στην υπόθεση 730/79, Philip Morris (1)].

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η αγορά, στην οποία παράγονται και πωλούνται τα προϊόντα της Imepiel, είναι πολύ ανταγωνιστική. Όπως ήδη επεσήμανε η Επιτροπή με την ευκαιρία της επέκτασης της διαδικασίας (βλέπε *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 20ής Δεκεμβρίου 1990), η κοινοτική παραγωγή υποδημάτων ανερχόταν σε 1 050 εκατομμύρια ζεύγη, ενώ το ενδοκοινοτικό εμπόριο υποδημάτων αντιστοιχεί σε 440 εκατομμύρια ζεύγη (42 % της παραγωγής και 34 % της αγοράς). Ο κλάδος της συναρμολόγησης απασχολούσε 360 000 άτομα αμέσως, ενώ άλλα 160 000 άτομα αποσχολούνταν στον τομέα της άμεσης και βοηθητικής παραγωγής. Πρόκειται για κλάδο του οποίου η διάρθρωση εμφανίζει μεγάλη κατάτμηση, με μεγάλο αριθμό μικρό επιχειρήσεων (περίπου 15 000 επιχειρήσεις που απασχολούν κατά μέσον όρο 24 άτομα).

Το 1986, η Ισπανία, κατείχε περίπου το 14 % της κοινοτικής αγοράς από άποψη παραγωγής, από το οποίο το 61 % ήταν εξαγωγές· δεδομένου ότι η εταιρεία αποτελεί σημαντικό παραγωγό με βάση τον αριθμό προσωπικού που απασχολεί και ο όγκος παραγωγής των υποδημάτων της υπερβαίνει το μέσο όρο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει οριακό μερίδιο στην κοινοτική αγορά. Επιπλέον, δεδομένου ότι στην αγορά αυτή το επίπεδο των τιμών είναι σημαντικότερο από τον όγκο πωλήσεων, η χρηματοδοτική ενίσχυση που χορηγήθηκε από το κράτος πρόκειται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Η ενίσχυση αυτή επιτρέπει στην Imepiel να συνεχίσει τις δραστηριότητές της σε ένα επίπεδο το οποίο δεν θα ήταν σε θέση να διατηρήσει με τους δικούς της πόρους. Διατηρεί με τον τρόπο αυτό, ένα τεχνητά υψηλό μερίδιο αγοράς και μεταφέρει τα προβλήματα περιορισμού του εργατικού της δυναμικού στους ανταγωνιστές της. Ακόμη και αν η Imepiel δεν κατέχει σημαντικό μερίδιο στην ισπανική εξαγωγική αγορά, η τεχνητή παρουσία της στην ισπανική αγορά δυσχεραίνει τη διείσδυση άλλων κοινοτικών παραγωγών [βλέπε σχετικά απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1988 στην υπόθεση 102/87, Γαλλία κατά Επιτροπής (2)].

(1) Συλλογή ΔΕΚ. 1980, σ. 2688.
(2) Συλλογή ΔΕΚ. 1988, σ. 4067.

V

Όσον αφορά τη νομιμότητα της ενίσχυσης προς την Imepiel βάσει του κοινοτικού δικαίου, πρέπει αυτή να κριθεί παράνομη, δεδομένου ότι η ισπανική κυβέρνηση δεν την κοινοποίησε προηγουμένως στην Επιτροπή όπως προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η κατάσταση που δημιουργήθηκε με την παραβίαση αυτή των διατάξεων της συνθήκης είναι ιδιαίτερα σοβαρή, δεδομένου ότι οι εν λόγω ενισχύσεις έχουν ήδη καταβληθεί στον αποδέκτη τους. Από την άποψη αυτή, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, ο παράνομος χαρακτήρας της ενίσχυσης δεν μπορεί να θεραπευτεί a posteriori εφόσον οι διαδικαστικοί κανόνες του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ είναι αναγκαστικού δικαίου και είναι σημαντικοί για την άσκηση κρατικής πολιτικής, τα δε άμεσα αποτελέσματά τους έχουν αναγνωρισθεί από το Δικαστήριο στις αποφάσεις της 19ης Ιουνίου 1973 στην υπόθεση 77/72, Capolongo (1), της 11ης Δεκεμβρίου 1973 στην υπόθεση 120/73, Loreng (2), και της 22ας Μαρτίου 1977 στην υπόθεση 78/76, Steinicke (3).

Παρ' όλα αυτά, πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να ολοκληρώσει τις διαδικασίες τις σχετικές με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, όπως αναγνωρίστηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990 στην υπόθεση 301/87, Boussac Saint Frères (4).

VI

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ προβλέπει ότι οι ενισχύσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται σ' αυτό είναι κατ' αρχήν ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, λόγω του χαρακτήρα της ενίσχυσης η οποία δεν προορίζεται για την εκπλήρωση τέτοιων στόχων.

Στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ απαριθμούνται οι ενισχύσεις οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Αυτό προσδιορίζεται στα πλαίσια της Κοινότητας ως συνόλου και όχι στα πλαίσια μεμονωμένου κράτους μέλους. Προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή λειτουργία της κοινής αγοράς, και έχοντας υπόψη την αρχή που διατυπώνεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο στ) της συνθήκης ΕΟΚ οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά κατά την εξέταση οποιουδήποτε σχεδίου ή ατομικής ενίσχυσης. Ειδικότερα, μπορεί να γίνει επίκλησή τους μόνον όταν η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι, χωρίς την ενίσχυση, οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα ήταν από μόνες τους επαρκείς για να οδηγήσουν τους ενισχυόμενους σε μορφές συμπεριφοράς που θα εξυπηρετούσαν έναν από τους στόχους των εν λόγω εξαιρέσεων.

Η εφαρμογή των εξαιρέσεων σε περιπτώσεις που δεν συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση τέτοιων στόχων ή όπου η ενίσχυση δεν είναι αναγκαία για τους σκοπούς αυτούς θα κατέληγε στην παροχή πλεονεκτημάτων σε βιομηχανίες ή εταιρείες ορισμένων κρατών μελών, των οποίων η οικονομική θέση θα ενισχυόταν κατ' αυτόν τον τρόπο τεχνητά και θα επηρέαζε τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και θα νόθευε τον ανταγωνισμό, χωρίς αυτό να δικαιολογείται βάσει του κοινού συμφέροντος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Οι ισπανικές αρχές χορήγησαν ενίσχυση στην εταιρεία υπό μορφή εισφορών κεφαλαίου ύψους 6 029 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών μεταξύ 1986 και 1988.

Η Επιτροπή μπορεί να συμμεριστεί την άποψη των ισπανικών αρχών ότι αυτές οι εισφορές κεφαλαίου από το 1986 έως το 1988 έγιναν με βάση τις συνθήκες που επικρατούσαν πριν από την ένταξη της Ισπανίας στην Κοινότητα.

Η προ της ένταξης βιομηχανική πολιτική στην Ισπανία όσον αφορά τις εταιρείες του δημοσίου τομέα βασιζόταν, ορισμένες φορές, σε αρχές ριζικά διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση της πολιτικής ανταγωνισμού στη συνθήκη. Την εποχή εκείνη ορισμένες εταιρείες του δημοσίου τομέα που παρουσίαζαν ζημίες λειτουργούσαν με αποτελεσματικές αρχές διαχείρισης και συνέχιζαν τις δραστηριότητές τους τεχνητά χάρη στη χρηματοδοτική συνδρομή του κράτους. Μετά την ένταξη της Ισπανίας στην Κοινότητα, οι εταιρείες αυτές αναγκάστηκαν να προσαρμοστούν σε ένα χώρο που λειτουργούσε με βάση τις αρχές του ανταγωνισμού. Οι εν λόγω ενισχύσεις προς την Imepiel είχαν σαν κύριο στόχο να διευκολύνουν αυτή την προσαρμογή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συνδρομή αυτή αποτελούσε σημαντική προσπάθεια προκειμένου να δημιουργηθεί μια βάση για την οριστική αναδιάρθρωση της εταιρείας.

Συνεπώς, όσον αφορά τις εισφορές κεφαλαίου ύψους 6 029 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών μεταξύ 1986 και 1988, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά σύμφωνα με την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά την ενίσχυση που περιλαμβάνει η εισφορά των 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών, στα πλαίσια της ιδιωτικοποίησης, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον έχει εφαρμογή μια από τις παρεκκλίσεις του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ.

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης ΕΟΚ προβλέπει μία εξαίρεση για τις ενισχύσεις που προωθούν ή διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών. Από την άποψη αυτή, η Imepiel βρίσκεται στο Vall d'Uxó, μία περιοχή η οποία δεν παρουσιάζει βιωτικό επίπεδο ασυνήθιστα χαμηλό ή σοβαρή υποαπασχόληση, κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΟΚ. Όσον αφορά την εφαρμογή της εξαίρεσης του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) με βάση διαφορετικά κριτήρια, η Επιτροπή έχει δεχθεί ότι στο Vall d'Uxó μπορούν να δοθούν κατά παρέκκλιση επιχορηγήσεις μέχρι 30 % των παραγωγικών επενδύσεων κεφαλαίου (απόφαση της Επιτροπής της 15ης Ιουνίου 1989) βάσει της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Η Επιτροπή αποφάσισε να θεωρήσει ότι η περιοχή αυτή πληροί τους όρους για περιφερειακή ενίσχυση για λόγους, μεταξύ άλλων, τόνωσης των εκπαιδεύσεων διαφοροποίησης της παραγωγής και, κυρίως, για την απορρόφηση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού της Imepiel, και όχι για την

(1) Συλλογή ΔΕΚ 1973, σ. 611.
(2) Συλλογή ΔΕΚ 1973, σ. 1471.
(3) Συλλογή ΔΕΚ 1977, σ. 595.
(4) Συλλογή ΔΕΚ 1990, σ. I — 307.

ενίσχυση της ίδιας της εταιρείας. Εξάλλου, η εν λόγω ενίσχυση χορηγήθηκε με βάση μια ad hoc απόφαση της ισπανικής κυβέρνησης υπό μορφή αυθαίρετης εισφοράς κεφαλαίου. Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί η παρέκκλιση περιφερειακού χαρακτήρα που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ.

Επιπλέον, η εισφορά κεφαλαίου κατά την ιδιωτικοποίηση ύψους 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών δεν είχε τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενίσχυσης για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών δεδομένου, ότι έγινε υπό μορφή ενίσχυσης λειτουργίας σε μια προβληματική επιχείρηση.Αυτό σημαίνει ότι η εισφορά κεφαλαίου δεν προϋπέθετε την πραγματοποίηση επενδύσεων ή τη δημιουργία θέσεων εργασίας, όπως αναφέρεται αναλυτικά στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 1979 για τις αρχές συντονισμού των περιφερειακών ενισχύσεων.

Ακόμη και αν η Επιτροπή εξέταζε την εισφορά κεφαλαίου με βάση περιφερειακά κριτήρια, η ενίσχυση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί μόνο εάν, πρώτον, συνέβαλε στην πραγματική και μακροπρόθεσμή ανάπτυξη της περιοχής που συνεπάγεται τη βιωσιμότητα των εν λόγω επιχειρήσεων και, δεύτερον, εάν η επιχείρηση διέθετε επιπλέον ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης τον οποίο προωθεί τον ανταγωνισμό.

Συνεπώς, η εισφορά κεφαλαίου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι «προωθεί την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιοχών εφόσον δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο στο κοινό συμφέρον». Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να χορηγηθεί για την ενίσχυση αυτή η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ τα εν λόγω μέτρα ενίσχυσης δεν είχαν ούτε τον προορισμό ούτε τα χαρακτηριστικά σχεδίου κοινού ενδιαφέροντος ή σχεδίου για την άρση σοβαρής διαταραχής στην ισπανική οικονομία. Επιπλέον, οι ισπανικές αρχές δεν επικαλέστηκαν την εξαίρεση αυτή στις παρατηρήσεις τους προς την Επιτροπή.

Όσον αφορά την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ για τις ενισχύσεις που προωθούν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο στο κοινοτικό συμφέρον, πρέπει πρώτα να επισημανθεί ότι η ενίσχυση προς την Imepiel εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων προς προβληματικές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι τόσο η οικονομική θέση της εταιρείας όσο και τα οικονομικά της αποτελέσματα ήσαν πάντοτε επισφαλή. Οι ενισχύσεις σε προβληματικές επιχειρήσεις ενέχουν το μέγιστο κίνδυνο μεταφοράς της ανεργίας και των βιομηχανικών προβλημάτων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο· ενεργούν ως μέσο για τη διατήρηση του status quo, εξουδετερώνοντας την επίδραση των δυνάμεων της οικονομίας αγοράς με την εξαφάνιση των μη ανταγωνιστικών επιχειρήσεων κατά τη διαδικασία προσαρμογής τους στις μεταβαλλόμενες ανταγωνιστικές συνθήκες. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή επιλέγει αυστηρά κριτήρια κατά την εκτίμηση των ενισχύσεων που παρέχονται για την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα, η Επιτροπή απαιτεί όπως οι εν λόγω κρατικές παρεμβάσεις να εξαρτώνται αυστηρά από την εφαρμογή ορθού προγράμματος αναδιάρθρωσης ή μετατροπής ικανού να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ενισχυόμενου. Πρέπει επίσης να υπάρχει, σε αντιστάθμισμα, δικαιολόγηση της ενίσχυσης υπό μορφή συμβολής εκ μέρους του δικαιούχου ή στην ανάπτυξη του κλάδου σαν σύνολο σε κοινοτικό επίπεδο με μείωση της παρουσίας του στην αγορά.

Η εισφορά κεφαλαίου ύψους 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών κατά την ιδιωτικοποίηση της εταιρείας θα της επέτρεπε να εξοφλήσει τα δάνειά της (4 000 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες) και να προβεί σε περιορισμό του εργατικού δυναμικού (3 000 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες). Το υπόλοιπο επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί για την παροχή κεφαλαίου κινήσεως για τις εργασίες της εταιρείας.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι τρεις αυτές ενέργειες θα έχουν συνέπειες στη μελλοντική ανταγωνιστικότητα της εταιρείας η οποία, χωρίς την ενίσχυση, θα έπρεπε να βασισθεί στους ίδιους πόρους της εταιρείας.

Οι αγοραστές παρουσίασαν ένα σχέδιο για το μέλλον της εταιρείας (το οποίο στη συνέχεια αναθεωρήθηκε) όπου φαίνεται ότι, στην πραγματικότητα, η παραγωγή θα αυξηθεί αντί να μειωθεί, όπως θα ήταν ανάγκη, προκειμένου η αναδιάρθρωση να είναι προς το συμφέρον του σχετικού κοινοτικού κλάδου.

Συνεπεία του γεγονότος ότι κατά την ιδιωτικοποίηση δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο:

— να αποδεικνύει τη μελλοντική βιωσιμότητα της εταιρείας,

— να συνεπάγεται μείωση του παραγωγικού δυναμικού της εταιρείας και

— να δείχνει μείωση της παρουσίας της εταιρείας στην αγορά,

δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτή η αναδιάρθρωση διευκόλυνε την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας σύμφωνα με το κοινό συμφέρον. Συνεπώς, η ενίσχυση αυτή είναι ασυμβίβαστη με το άρθρο 92 της συνθήκης ΕΟΚ.

Με επιστολές της 7ης Ιουνίου και της 18ης Ιουλίου 1991, οι ισπανικές αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή να αναβάλει τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με την υπόθεση, μέχρις ότου υποβάλουν εναλλακτικό σχέδιο αναδιάρθρωσης ως προς το οποίο, την εποχή εκείνη, διεξάγονταν διαπραγμάτευση με την Imepiel.

Με επιστολή της 6ης Αυγούστου 1991, η Επιτροπή πληροφόρησσ τις ισπανικές αρχές ότι, ενόψει του γεγονότος ότι είχαν ήδη παραλάβει δύο μήνες από την εκπνοή, στις 31 Μαΐου 1991, της τελευταίας προθεσμίας για την υποβολή εναλλακτικού σχεδίου αναδιάρθρωσης, δεν μπορούσε να αναβάλει περαιτέρω τη λήψη οριστικής απόφασης.

VII

Συμπερασμαστικά, με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις, το στοιχείο κρατικής ενίσχυσης προς την Imepiel ύψους 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών, που περιλαμβάνεται στους όρους πωλήσής της στην Circulo de Financión Y Gestión SA, είναι παράνομο βάσει του κοινοτικού δικάιου, δεδομένου ότι χορηγήθηκε από την ισπανική κυβέρνηση κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Εντούτοις, από το ποσό των 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών θα πρέπει να αφαιρεθεί το προϊόν της πώλησης, ύψους 100 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται το καθαρό κόστος της μεταβίβασής της για το κράτος. Με την εκκαθάριση αυτή, απεικονίζεται πλήρως το όφελος του αγοραστή Circulo de Financión Y Gestión SA, και το κόστος για το κράτος.

Επιπλέον, το εν λόγω στοιχείο ενίσχυσης δεν ανταποκρίνεταιι στους όρους οι οποίοι πρέπει να πληρούνται προκειμένου να εφαρμοστεί μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 92 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΟΚ, και για το λόγο αυτό επίσης είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

Σε περίπτωση ενισχύσεων οι οποίες είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα που έχει αναγνωρισθεί από το Δικαστήριο στην απόφαση της 12ης Ιουλίου 1973 στην υπόθεση 70/72, Kohlegecetg [1], που παγιώθηκε με την απόφαση της 24ης Φεβρουρίου 1987 στην υπόθεση 310/85, Deufil [2], μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη να ανακτήσουν τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν παράνομα από τους αποδέκτες τους,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η χορήγηση των ενισχύσεων ύψους 6 029 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών μεταξύ 1986 και 1988 είναι παράνομη δεδομένου ότι έχει λάβει χώρα κατά παράβαση των διαδικαστικών κανόνων του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Εντούτοις, η εν λόγω ενίσχυση ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και, κατά συνέπεια, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η καθαρή κρατική ενίσχυση ύψους 8 400 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών (δηλαδή εισφορά κεφαλαίου 8 500 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών μετα από αφαίρεση του προϊόντος της πώλησης ύψους 100 εκατομμυρίων ισπανικών πεσετών) που περιλαμβάνεται στην εισφορά κεφαλαίου, στην οποία προέβη το Patrimonio del Estato προς την Imepiel συγχρόνως με την ιδιωτικοποίησή της στις 2 Φεβρουαρίου 1990, είναι παράνομη δεδομένου ότι έχει χορηγηθεί από την ισπανική κυβέρνηση κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η εν λόγω ενίσχυση δεν ανταποκρίνεται σε καμία από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφοι 2 και 3 και, κατά συνέπεια, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Άρθρο 3

Η κρατική ενίσχυση η οποία είναι ασυμβίβαστη επιστρέφεται. Κατά συνέπεια, το Patrimonio del Estato ανακτά 8 400 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες από την Imepiel.

Η εν λόγω ενίσχυση ανακτάται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, και, ειδικότερα βάσει των διατάξεων σχετικά με τους τόκους υπερημερίας που καταβάλλονται επί των απαιτήσεων του δημοσίου, οι οποίοι αρχίζουν να οφείλονται από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η παράνομη ενίσχυση.

Άρθρο 4

Η ισπανική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί προκειμένου να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 1992.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος

---

[1] Συλλογή ΔΕΚ 1973, σ. 813.
[2] Συλλογή ΔΕΚ 1987, σ. 901.